

STICHTING "SAMEN tegen WATEROVERLAST" (StW) VALKENBURG AAN DE GEUL

Bestuur: René Paulssen Valkenburg, Jos America Valkenburg, Hans Abeling Valkenburg, Marc Habets Schin op Geul, John Paffen Schin op Geul, Paul Smeets Schin op Geul. Mailadres: samentegenwateroverlast@gmail.com Bankrekening t.n.v. Stichting "Samen tegen Wateroverlast" NL93 SNSB 8839 9800 91 ; KvK 90176057

NIEUWSBRIEF nr 13: juni 2024

De hoosbuien en hoge waterstanden in april en mei waren verontrustend. De watersnood van 14 en 15 juli 2021 ligt nu drie jaren achter ons. Maar sindsdien kennen we heel wat dagen die gegrift zijn in ons geheugen vanwege de nieuwe bedreigingen door het vele regenwater via de hellingen en via de Geul. Zoals 7 februari 2022, 22 juni 2023, 2 en 23 mei 2024. Toen stonden "we" weer met laarzen aan klaar, zandzakken en vloedplanken bij de hand. Het bleek gelukkig nu niet zo een ramp: het hoge water bleef nog binnen de oevers van de Geul. Op andere plaatsen was er wel overlast. Vanaf september 2023 tot nu in mei 2024 zagen we de Geul vrijwel ononderbroken hoog: met bruin, kolkend water. **Dat is het eerlijke verhaal zoals sommigen dat noemen: dat het vaker kan voorkomen als gevolg van klimaatwisselingen.**

Ons inziens hoort daar een passend beleid bij. Van onszelf ja: wees er op voorbereid en draag ook bij aan de inperking van de klimaatveranderingen. Maar er hoort vooral een **adequaat beleid bij van de overheid**. Men kan niet zeggen: "...het eerlijke verhaal is dat er meer wateroverlast komt, wen er maar aan". En dan te weinig doen. Wij als StW denken dat er veel maatregelen denkbaar zijn. **De "Deltawerken" bleken immers ook goede oplossingen te bieden.** Niet in pakweg tien jaar, maar toch.... Waar toen ingegrepen werd in het landschap, kon er ook veel nieuwe natuur ontwikkeld worden. **Wel, dat moet ook in het heuvelland mogelijk zijn** met zijn specifieke karakter van steile hellingen en groot verval in de kleine rivieren.

Er komen heel veel taken af op de overheid wat betreft bescherming tegen het teveel (en soms tekort) aan water. Bij de recente hoosbuien zagen we dat weer op veel plaatsen. Velen wezen ons op wat nodig is:

- Zorg dat omgevallen bomen uit het water worden gehaald en verwijderd worden op wel twintig meter afstand van de oevers. Want wrakhout drijft mee op het te hoge water en zorgt voor versperringen in de meanderende Geul. En dié de bedding regelmatig uit.
- Rioleringen moeten vaker en met zorg worden schoon gemaakt, zodat het teveel aan regenwater beter kan wegstromen.
- In bebouwde kernen zijn wellicht extra (misschien ondergrondse) waterbergingen (wadis) nodig voor de opvang van de watervallen uit de hellingen bij hoosbuien. Zie bijvoorbeeld: <https://rtl.nl/nieuws/weer/artikel/5452572/wadis-klimaatverandering-extreme-neerslag-stortbui-hoosbui>
- Waar dat kan, zouden overlopen in kademuren en bestratingen gemaakt moeten worden: ondergrondse buizen met een overstort naar de Geul (maar wel met terugslagklep, om terugstroom van het te hoge Geulwater te voorkomen).
- Structureel moet het te hoge water in het Geuldal worden opgevangen, door dwarsdammen en stuwen te bouwen. Het te hoge water kan dan naar lege weilanden geleid worden.
- Maak gebruik van het 80-meter hoge verval in het 50 km. lange Geuldal, door trapsgewijs het water vast te houden. Meestal duurt het twee, drie dagen totdat het water zakt.
- Zorg dat bebouwde kernen op die manier beschermd kunnen worden met dammen.
- Er kan nieuwe natuur ingericht worden in het Geuldal, met natuurlussen en drassige gronden. Samenwerking met natuurorganisaties moet dan ook gericht zijn op een tweeledig doel: nl. de mensen beschermen en nieuwe natuurontwikkelingen mogelijk maken.
- De beschermingsnorm van hooguit 1 per 100 jaar overstromingsrisico hoort ook bij het Heuvelland.
- **Er komen veel taken af op ons állen. Maar we vragen vooral ook van de overheden (Waterschap, provincie cq. WRL en gemeenten) vindingrijkheid en daadkracht.**

En waar houdt StW zich verder mee bezig? Zaterdag 1 juni ging een delegatie naar een bijeenkomst van AWP in Nederweert over de beschermingsnormen. **Woensdag 19 juni** hebben we een gesprek met mevr. Ivanova de nieuwe programmadirecteur van WRL. **Zondag 30 juni** is de "Dag van het Water" van WRL, WL en gemeente in de Polfermolen. **Woensdag 24 juli** komen we als bestuur weer bij elkaar.